

Inhoud

Woord vooraf 2

Fresh Trade Belgium: Peter Nicolai	4
Belgapom: Marc Van Herreweghe	5
Vegebe: Jan Ingelbeen	6

deel 1

Over Fvp house 7

Together for growth 8

Organisatie 10

Vertegenwoordiging 12

Verankering in Europese federaties	13
------------------------------------	----

Secties en werkgroepen 14

Sectie handel (Belgapom)	15
Sectie verwerking (Belgapom)	15
Sectie vierde gamma (Fresh Trade Belgium)	15
Sectie import / groothandel (Fresh Trade Belgium)	16
Sectie export (Fresh Trade Belgium)	16
Landbouw (Vegebe) - teeltbegeleiding (Belgapom)	17
Voedselveiligheid en duurzaamheid (Vegebe) - Kwaliteit (Belgapom)	17
Milieu en processing (Belgapom, Vegebe)	19
Energiecrisis	20

deel 2

Agenda en uitdagingen **21**

Onze agenda	22
Achtergrond: de Europese duurzaamheidsstrategie	22
Onze uitdagingen	23
Case study: promotie plantaardige voeding	25

Opleidingen en seminars 26

Onderzoek 28

Projecten: landbouw	28
Projecten: milieu en processing	30

Beurzen 32

Fruit Logistica 2022	32
Interpom 2022: topeditie met recordopkomst	33

Duurzame aanvoerketens 34

Woord vooraf

De koepelorganisatie **Fvp house** is opgericht in 2012 door **Belgapom** (de federatie van de aardappelhandel en -verwerking), **Fresh Trade Belgium** (de beroepsfederatie van de groothandel in verse groenten en fruit) en **Vegebe** (de federatie voor de groente-verwerkende industrie en handel). Als erkende beroepsverenigingen behartigen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe de belangen van de Belgische (groot-) handelaars en verwerkers van aardappelen, groenten en fruit (AGF).

Fvp house werd in het leven geroepen om de synergie tussen de beroepsfederaties en hun leden maximaal te benutten. Fvp house fungeert als backoffice voor de drie beroepsfederaties en als beheerder van de autocontrolelegids G014 voor AGF-handel en -verwerking. Daarnaast organiseert Fvp house gemeenschappelijke activiteiten en opleidingen voor de leden vanuit de drie beroepsfederaties.

10 jaar!

IN 2022 VIERDE FVP HOUSE HAAR TIENJARIG BESTAAN !

Een mooie gelegenheid om voor het eerst een "Fvp house" jaarverslag op te maken, waarin de activiteiten van de drie beroepsorganisaties centraal staan en de focus wordt gelegd op duurzaamheid.

Peter Nicolai

(Nicolai Fruit)

Voorzitter Fresh Trade Belgium

“We beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om consumenten een breed scala aan producten aan te bieden, om zo een positieve invloed uit te oefenen op voedingspatronen en gezondheid”

“Duurzaamheid is altijd al een essentieel onderdeel geweest van het DNA van handelaars in fruit en groenten. Het is dan ook geen verrassing dat Fresh Trade Belgium in samenwerking met Fvp house reeds in 2013 van start ging met een traject rond duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen in de AGF-sector.

Het project “Samen naar een circulaire en solidaire agrovoedingsketen voor groenten en fruit!” werd in 2019 succesvol afgerond. Dit project legde de nadruk op verschillende belangrijke thema’s, zoals het voorkomen van voedselverlies en -afval, duurzaam watergebruik, het bevorderen van duurzamere productie en consumptiepatronen, en het bijdragen aan maatschappelijk welzijn. In 2023 gaan Fresh Trade Belgium en Fvp house van start met een vervolgproject in samenwerking met Sliding Doors en met de steun van het Federaal Instituut voor Duurzaam Ondernemen (FIDO). Dit nieuwe project richt zich op het verduurzamen van de aanvoerketens in de sector van fruit en groenten, met aandacht voor mens en milieu, en de implementatie van de Europese Due Diligence-richtlijn.

Als federatie zijn we ervan overtuigd dat de handel een essentiële rol speelt in het verduurzamen van de gehele keten. We hebben direct contact met producenten en producentenorganisaties (PO’s) en stimuleren telers om hun productie-methoden in lijn te brengen met duurzaamheidsdoelstellingen. Daarnaast beschouwen we het als onze verantwoordelijkheid om consumenten een breed scala aan producten aan te bieden, om zo een positieve invloed uit te oefenen op voedingspatronen en gezondheid. ”

belgapom

“Een aardappeljaar valt gemakkelijk samen te vatten. Gebruik de woorden: droog, nat, vroeg, laat en vooral “té” in passende volgorde en je komt al een heel eind. Afsluiten doe je het beste met: en dat is erg uitzonderlijk! Het jaar 2022 was in dit opzicht een grand cru-jaar. De droogste zomer sinds mensenheugenis en dus een significant lagere opbrengst, hoewel erg streek- en soms zelfs perceelsafhankelijk. Onze sector staat bekend om zijn onafhankelijk karakter, zijn stille daadkracht en vooral zijn flexibiliteit. Drie eigenschappen die we met brio konden inzetten om ook dit jaar vol uitdagingen het hoofd te bieden. En dat was nodig. Eerder op het jaar zorgde de oorlog in Oekraïne voor hoofdbrekens over zonnebloemolie. De herstellende economie post-corona kreeg meteen een knauw en stijgende grondstoffenprijzen, energiekosten en, later op het jaar, een historisch hoge loonindexering zorgden voor wat economen een perfecte storm noemen.

Maar ook deze trotseerden we. Meer dan dat. Omzet- en verwerkingscijfers braken records. Dat deed Belgapom trouwens ook met een recordeditie van Interpom waar het plafond van 20.000 bezoekers aan diggelen ging. Over het 1ste voorstel van MAP7 kunnen we kort zijn: kordaat afgewend en vooral, in overleg succesvol gepareerd. Laat dat trouwens onze les zijn die 2022 ons leerde: elke schakel van de aardappelketen heeft de ander nodig, meer dan ooit. En niet te vergeten: het was écht een uitzonderlijk jaar! ”

**“Elke schakel van de aardappelketen
heeft de ander nodig, meer dan ooit”**

Marc Van Herreweghe
(Mydibel)
Voorzitter Belgapom & Fvp house

Jan Ingelbeen
(Vegebe)
Voorzitter Vegebe

**“Onze producten, groenten en fruit,
zijn een essentiële factor voor een
gezondere en meer duurzame
toekomst”**

“Afgelopen seizoen is de wendbaarheid van onze sector andermaal op de proef gesteld omwille van een waaier aan externe factoren: de inflatoire omstandigheden, verstrengde milieunormen en klimatologische patronen.

Kunnen we nog definiëren wat een “normaal” seizoen is? Om een antwoord te bieden op deze vraag kunnen we ons laten verleiden om alles over dezelfde kam te scheren. Ik ben er echter van overtuigd dat we het teelt per teelt moeten bekijken. Productieplanningen worden verstoord door vertraagde zaaiplanningen, en we gaan ongetwijfeld opnieuw moeilijke keuzes moeten maken. Toch vertrouw ik erop dat bepaalde teelten ook weer zullen “normaliseren”.

Al deze uitdagingen die op ons afkomen hebben nog een effect. Ze leiden er namelijk toe dat de gemene deler tussen de diverse partijen in de keten steeds groter wordt. Dit versterkt het adagium dat elke partij in de keten zijn verantwoordelijkheid dient op te nemen. En dit meer dan ooit tevoren. Uiteindelijk hebben wij een mooie taak: onze consumenten gezonde en lekkere producten voorschotelen, die dicht bij de natuur staan.

Binnen het industrieel-agrarische lobbywerk is het voor de groenteverwerkende sector zaak om voldoende onze stem te laten horen. Worden we binnen het agrarische discours niet te veel verdrongen door de zuivel- en vleeslobby? We hebben nochtans heel brede troeven: een heel grote bijdrage aan de biodiversiteit, aan hogere inzet op regeneratieve landbouw en aan een positieve handelsbalans. Laat er geen twijfel over bestaan: onze producten, groenten en fruit, zijn een essentiële factor voor een gezondere en meer duurzame toekomst. Ik dank onze leden en medewerkers om hun dagelijkse inzet voor de “gemene deler”. ”

deel 1

Over Fvp house

Together for growth

Fvp house is de koepel van de beroepsfederaties van de Belgische aardappel-, groente- en fruitgroothandel en verwerkende industrie

Het motto van Fvp house "Together for growth" dekt meteen verschillende ladingen: enerzijds de nauwe samenwerking tussen de drie beroepsorganisaties en het elkaar versterken om verder te groeien, anderzijds het inherente groeiende karakter van onze AGF-sector.

Fvp house heeft zich ontwikkeld tot een organisatie die op diverse terreinen het voortouw neemt binnen de plantaardige sector. Zo lagen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe mee aan de basis van de oprichting van het OVPG (overlegplatform van de handel in & verwerking van plantaardige grondstoffen) en samen met de landbouworganisaties van Vegaplan, de beheersinstelling van de gelijknamige Vegaplan-standaard voor de primaire productie van planten en plantaardige producten. De drie federaties zijn lid van ondernemersnetwerk Unizo en Belgapom en Vegebe zijn daarnaast ook lid van de federatie van de Belgische voedingsindustrie Fevia.

Na vele mooie jaren in Berlare, verhuisde de Fvp housekantoren op 2 november 2022 naar Merelbeke. Bij de verhuis naar een nieuw kantoor werd samengewerkt met het archief Liberas om alle waardevolle historische documenten en memorabilia te borgen en welbepaalde stukken ook open te stellen voor onderzoekers.

Noëmi Van Bogaert

Wetenschappelijk Adviseur
Fvp house, Algemeen Secretaris
van Vegebe

Christophe Vermeulen

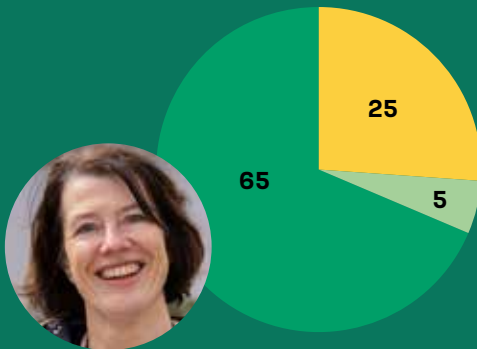
Directeur Fvp house en
CEO van Belgapom

Veerle Van der Sypt

Adviseur internationale handel,
milieu en duurzaamheid,
Algemeen Secretaris van
Fresh Trade Belgium

Organisatie

FRESH TRADE BELGIUM

ALGEMEEN SECRETARIS

Veerle Vandersypt

Algemeen secretaris Fresh Trade Belgium (FTB), adviseur internationale handel, milieu en duurzaamheid

VOORZITTER

Peter Nicolai - *Nicolai Fruit*

BESTUURSLEDEN

Jeroen Buyck - *Calsa*

Dirk Biltereyst - *Prima Mundo*

Dominiek Noppe - *Vergro*

Yannick Peeters - *Greenyard*

Guido Heerman jr - *Guidofruit*

Gunther De Boelpaep - *DBS*

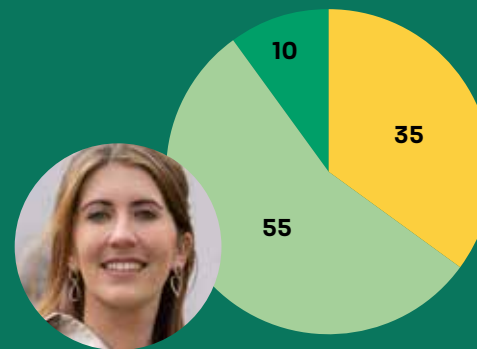
Guy Demeyer - *Demargro*

John Van Laethem - *Van Laethem*

Jurgen De Witte - *Group ADW*

Peter Maes - *Zeghers*

VEGEBE

ALGEMEEN SECRETARIS

Noëmi Van Bogaert

Algemeen secretaris Vegebe en wetenschappelijk adviseur Fvp house voor de thema's landbouw, milieu, voedselveiligheid en duurzaamheid

VOORZITTER

Jan Ingelbeen - *Greenyard Frozen*

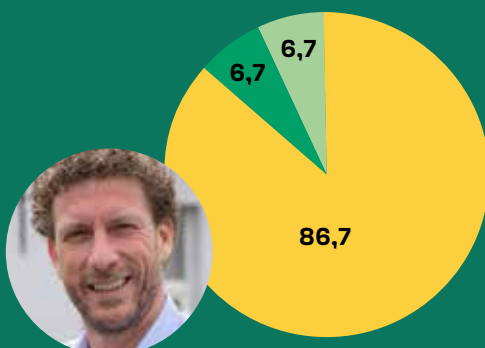
BESTUURSLEDEN

Daniël Verduyn - *Verduyn*

Tijl Goens - *Ardo*

Steve De Backere - *d'Arta*

BELGAPOM

ALGEMEEN SECRETARIS

Christophe Vermeulen

CEO Belgapom & directeur Fvp house.
Adviseur sociale en juridische zaken,
landbouwpolitiek, economie

VOORZITTER

Marc Van Herreweghe - *Mydibel*

BESTUURSLEDEN

Ben Muyshondt - *Pomuni*

Hannelore Raes - *Agristo*

Jan Clarebout - *Clarebout Potatoes*

Wim Lannoey - *Remofrit*

Emanuel Van Den Broeke - *Lutosa*

Rik Tanghe - *RTI-patat*

Marc Bauden - *Bauden*

Marc Seru - *MSAV*

Bart Nemegeheer - *Aardappelhoeve*

Yves De Vinck - *Roger & Roger*

Heike Valcke - *Valcke Aardappelen*

WERKVERDELING (in %)

AANTAL LEDENBEDRIJVEN PER FEDERATIE

 belgapom	80
 vegebe	16
 fresh trade belgium	85

De voorbije jaren is de sector van de Belgische groente-, fruit- en aardappelverwerking één van de grootste groeisectoren op vlak van arbeidsplaatsen binnen de voedingsindustrie. Het aantal loontrekkenden voor 2022 werd ingeschat op 11.700. Met de groothandel erbij komt dit op een totaal van een 14.000-tal arbeidsplaatsen.

Vertegenwoordiging

FEVIA 	Raad van Bestuur en Fevia Vlaanderen Werkgroepen: WG Milieu, WG NUT, WG FIC (Etikettering) & Nutritioneel Beleid, Coscro, WG Food safety, bilaterale meetings met FAVV, ketenoverleg
HRZKMO 	Sectorcommissie voeding
FAVV 	Raadgevend Comité, overlegcomité aardappelen, bilateraal overleg DG Controlebeleid omtrent export fruit, groenten, aardappelen en pootgoed
VLAM 	Raad van Bestuur en stuurgroep Lekker van bij ons Sectorgroepen akkerbouw, fruit en groenten, bio
VLAKWA 	Klankbordgroep, Programmabureau water
CKCERT 	Adviesraad
VEGAPLAN/ OVPG 	Raad van Bestuur, technische werkgroepen
OVERIGE	<ul style="list-style-type: none">• Adviesraad FOD Volksgezondheid & Plantenfonds van de FOD Leefmilieu• Ketenoverleg – stuurgroep via UNIZO / Fevia, diverse werkgroepen• Coördinatiecommissie Groenten (samenwerking met Boerenbond)
MANDATEN NAMENS UNIZO 	<ul style="list-style-type: none">• SALV• SAR/ MINA/ Gewestelijke Overleginstantie (GOI)• Task Force Buitenlandse Zaken• Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

VERANKERING IN EUROPESE FEDERATIES

Veel dossiers spelen zich op Europees vlak. Elk van de sectorfederaties binnen Fvp house is actief lid van één of meerdere Europese federaties:

- Fresh Trade Belgium is actief binnen Freshfel (the European Fresh Fruit and Vegetable Chain) en lid van COLEAD (committee linking entrepreneurship – agriculture – development)
- Belgapom is actief binnen EUPPA (European Potato Processors Association) en Europatat (Europese handel in aardappelen en pootgoed)
- Vegebe is actief lid binnen PROFEL (European federation of fruit and vegetable processors). Via PROFEL heeft Vegebe een mandaat voor de WG “Contaminants” van FoodDrinkEurope en de Agri-FoodChain RoundTable (AFCRT) van COPA-COGECA.

De Europese federaties PROFEL, EUPPA, Europatat en Freshfel blijven belangrijke organisaties om onze belangen op EU-vlak te verdedigen en initiatieven te nemen en voor te bereiden op Europees vlak (bv. omtrent gewasbeschermingsmiddelen, milieu- en voedingswetgeving...).

EU FEDERATIE	MEETING	PARTICIPATIE VANUIT Fvp house
FRESHFEL	General Assembly	V. Van Der Sypt
	Board	V. Van Der Sypt
EUPPA	General Assembly	C. Vermeulen, N. Van Bogaert
	PPP Taskforce	N. Van Bogaert
	Sustainability Committee	C. Vermeulen, N. Van Bogaert
	Food Law Committee	N. Van Bogaert
PROFEL	General Assembly	N. Van Bogaert
	Canned & Frozen Vegetables Meeting	
	Technical & Legislation Committee (TLC)	
	Industry-Farmers WG	
	Listeria WG	
	Sustainability WG	
National Secretariats Day		
FOODDRINKEUROPE (FDE)	WG Contaminants	N. Van Bogaert (via Profel)
AGRIFOODCHAIN ROUNDTABLE (AFCRT)		N. Van Bogaert (via Profel)

Secties en werkgroepen

Er wordt een inspanning geleverd om zoveel mogelijk leden lid te maken van alle werkgroepen, opdat iedereen betrokken wordt bij de werking

In de werkgroepen en secties binnen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe wordt samengewerkt met de leden rond specifieke topics. Afhankelijk van de werkgroep worden er één of meerdere meetings per jaar georganiseerd. Wanneer opportuun worden gast-sprekers uitgenodigd om een dossier beter te duiden. De communicatie via het Bestuursorgaan en de Ledenvergadering van elke vereniging blijft cruciaal. De werkgroepen volgen de hen aanbelangende dossiers op en communiceren de voorgestelde beslissingen via het Bestuursorgaan aan de ledenvergadering die het finale woord behoudt. Er wordt een inspanning geleverd om zoveel mogelijk leden lid te maken van alle werkgroepen opdat iedereen betrokken wordt bij de werking.

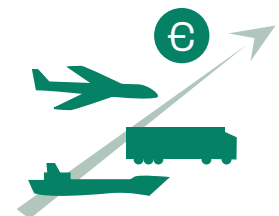

SECTIE HANDEL (BELGAPOM)

Focus lag onder meer op de werkgroep contracten in het kader van Belpotato, de gevolgen van de Brexit voor de handel van en naar het UK (hetzelfde geldt trouwens voor pootgoed) en de problemen met holheid en groeischeuren bij het begin van het nieuwe seizoen 2021-2022. Daarnaast kwam ook de **verhoogde kosten van transport** naar voren.

SECTIE VERWERKING (BELGAPOM)

De oorlog in Oekraïne bracht in februari 2022 het probleem van de bevoorrading van zonnebloemolie met zich mee. De sector zocht naar alternatieven en vanuit Belgapom werd meegewerkt aan een flexibel kader voor de etikettering samen met Fevia en de FOD Economie. Lopende onderzoeksprojecten over innovaties op het veld en in de productie (vb. Sucr'eau) werden besproken. Brexit kwam ook aan bod net zoals de antidumpingdossiers in onder meer Brazilië, Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland.

SECTIE VIERDE GAMMA (FRESH TRADE BELGIUM)

Belangrijke onderwerpen voor Vierde gammabedrijven waren onder meer de herziening van de handelsnormen (origine labelling), de update van het luik water in de Gids Autocontrole G014 en de wetgeving rond verpakkingen (SUP/ PPWD) met speciale focus op plastics en de regelgeving rond foodcontainers.

SECTIE IMPORT/ GROOTHANDEL (FRESH TRADE BELGIUM)

Voor de import en lokale groothandel van vers fruit en groenten vormde het fruitstickerdossier (Vlarema) en de alignering met de komende Europese wetgeving een prioriteit. Verder werden de ontwikkelingen op vlak van verpakkingswetgeving van dichtbij gevolgd en heeft de federatie via diverse kanalen input en standpunten meegegeven omtrent de verpakkingen voor kleine volumes AGF (< 1,5 kg) die in het vizier liggen bij Europa en diverse nationale overheden in de EU.

Op vlak van import uit derdelanden was er aandacht voor de FCM-problematiek en de **import van citrus uit Zuid-Afrika**. De digitalisering biedt kansen om de import te faciliteren. Fresh Trade Belgium ondersteunt en volgt ook de ontwikkelingen op vlak van ePhyto. In overleg met FAVV volgt de federatie de maatregelen op vlak van importcontroles (focus schadelijke organismen, praktische aanpak controles, mogelijke preventieve maatregelen land van herkomst).

De communicatie via het Bestuursorgaan en de Ledenvergadering van elke vereniging blijft cruciaal

SECTIE EXPORT (FRESH TRADE BELGIUM)

Relevant voor de export zijn onder meer de werking en organisatie van controles bij het FAVV en de voorwaarden rond markttoegang. De regelgeving van VK werd specifiek opgevolgd om te kunnen anticiperen op mogelijke **certificatieprocedures**.

Ook voor uitvoer naar derdelanden **bieden digitale oplossingen opportuniteiten** waardoor de federatie ook specifieke aandacht geeft aan ontwikkelingen van BECERT en ePhyto. Toepassing en interpretatie van de handelsnormen (o.a. etikettering) vragen speciale aandacht. Exportpromotie op Europese en internationale markten wordt uitgewerkt in samenwerking met Vlam. Fruit Logistica Berlijn en Fruit Attraction Madrid behoren tot de vaste waarden. Ook Asia Fruit Logistica is een beurs waar al meerdere jaren wordt in geïnvesteerd. Binnen de eengemaakte markt is de tendens naar nationale en regionale wetgeving een nieuwe uitdaging en dienen voorwaarden te worden gecheckt (o.a. verpakkingswetgeving Frankrijk, Italië, lastenboek HVE...).

LANDBOUW (VEGEBE) - TEELTBEGELEIDING (BELGAPOM)

In de Werkgroep Landbouw (Vegebe) en Teeltbegeleiding (Belgapom) stond in 2022 het mestactieplan MAP7 centraal. Sinds februari 2022 anticipeerden we op het nieuwe mestactieplan en de gevolgen die dit plan met zich zouden meebrengen voor de teelt van aardappelen en vollegrondsgroenten in Vlaanderen.

In het najaar 2022 werkten Vegebe en Belgapom, samen met de ganse agrovoedingsketen, rond voorstellen voor een nieuw MAP. Vegebe en telersverenigingen INGRO, BND en Vegras zaten samen over mogelijke gezamenlijke initiatieven inzake duurzame bemesting voor 2023. Op 22 juni 2022 verschenen twee impactvolle EU-voorstellen, nl. de **Sustainable use of pesticides regulation (SUR)** en de **Nature Restoration Law (Natuurherstelwet)**. De ontwikkelingen rond deze nieuwe Europese wetgeving werden opgevolgd vanuit o.a. de WG Industry-Farmers (PROFEL) en de AFCRT. Terugkoppeling hierover gebeurde in de Werkgroep Landbouw/Teeltbegeleiding, het Bestuursorgaan en de Ledenvergadering (Vegebe).

Andere topics die aan bod kwamen:

- opvolging dossiers gewasbeschermingsmiddelen, o.a. Lumiderm-project PROFEL
- updates vanuit lopende onderzoeksprojecten
- knolcyperus- en restaardeproblematiek

Tijdens de Werkgroep Teeltbegeleiding (Belgapom) wordt de planning van het jaarlijkse bemonsteringsplan van Belgapom besproken en na afloop worden de voornaamste resultaten toegelicht. Dit staalnameplan is sinds 2011 officieel wetenschappelijk gevalideerd door het FAVV en verloopt onder strikte voorwaarden van accreditatie. Tijdens de staalnamecampagne worden stalen genomen van zowel consumptieaardappelen, feed (dierenvoeding) en pootgoed. Deze stalen worden getest op zware metalen, residuen van gewasbeschermingsmiddelen alsook op bruin-en ringrot.

VOEDSELVEILIGHEID EN DUURZAAMHEID (VEGEBE) - KWALITEIT (BELGAPOM)

In 2022 werd vanuit Vegebe een dataverzameling uitgevoerd voor verscheidene contaminanten in het kader van de herziening van de ML's (herziening verordening 1881/2006). Het luik "Watermanagement" binnen de autocontrolegrids G-014 werd herschreven door twee revisoren (UGent) en ingediend voor de eerste revisie bij het FAVV. Vanuit de WG Kwaliteit werden mogelijke toevoegingen van analyses aan het Sectoraal Bemonsteringsplan van Belgapom besproken. Zo werd nikkel toegevoegd aan het lijstje zware metalen n.a.v. de vraag naar meer analyses vanuit de Europese Commissie.

MILIEU EN PROCESSING (BELGAPOM, VEGEBE)

De werkgroep Milieu en processing is een gedeelde werkgroep met leden van Vegebe en Belgapom. Een wederkerend agendapunt is de (veranderende) wetgeving omtrent water. Aan welke voorwaarden dienen de verschillende types water te voldoen en hoe kan de vereiste kwaliteit bereikt worden? Hoe kunnen we nog zuiniger en efficiënter omgaan met water? Verschillende onderzoeksprojecten omtrent voedsel- en milieuveilig water(her-)gebruik verlopen in samenwerking met Veg-i-tec (Universiteit Gent). Ook wetgeving inzake water(her-)gebruik en ecolabelling (Product Environmental Footprint - PEF) en "Green Claims" kwamen aan bod.

ENERGIECRISIS

Met de oorlog in Oekraïne en de ban op import van Russisch gas schoten energieprijzen de hoogte in. Het **energiecollectief van Fresh Trade Belgium** in samenwerking met Hellemans Consultancy wist aangesloten leden te verzekeren van gunstige tarieven doorheen de crisis.

Om voor onze ledenbedrijven binnen Fvp house de belangen zo goed mogelijk te verdedigen en de juiste maatregelen te bepleiten, werd een rondvraag gedaan onder alle leden aan de hand van een online-enquête. Hieruit bleek dat de impact enorm verschilde van bedrijf tot bedrijf en onder meer afhankelijk was van de energievraag van de onderneming, de afgesloten energiecontracten, de concurrentie met bedrijven uit regio's met relatief lagere energieprijzen, de mogelijkheid om hoge energieprijzen (deels) door te rekenen en de impact van de snelle loonindexeringen op de loonkostenstructuur van het bedrijf.

De gemiddelde stijging van de productiekosten voor een AGF-bedrijf werd begin september 2022 geschat op 20-30%. De stijgende productiekosten bevonden zich vnl. in volgende gebieden: elektriciteit, gas, grondstoffen (groenten, aardappelen), verpakkingen (zoals hout, karton, blik, plastic en glas). Daarnaast was er nog steeds het probleem van het containertransport/ zeevracht. Er werd samengewerkt met Fevia en Unizo om de belangen op nationaal niveau te behartigen, maar ook met de verschillende Europese federaties gezien bepaalde maatregelen op Europees niveau werden genomen.

deel 2

Agenda en uitdagingen

ONZE AGENDA

Het behoeft geen betoog dat de agenda van onze federaties wordt gedomineerd door plannen, wetgeving en strategieën van de Europese Unie en hun vertaling in onze nationale rechtsorde. De laatste 12 maanden sprongen vooral volgende dossiers in het oog: MAP7, de erosiewetgeving, de regels rond verpakking en oorsprongsbenaming, pesticidereductie en de waterproblematiek.

2022 stond ook in het teken van de oorlog in Oekraïne wat specifiek voor de aardappelsector zorgde voor ernstige problemen rond de aanvoer van zonnebloemolie. Daarbij kon de sector op actieve steun rekenen van onze federale regering. Algemeen zorgde het conflict voor een hogere energiekost wat de index onder druk zette. Verhoogde kosten voor grondstoffen, energie en personeel beheersten de laatste 9 maanden.

Het klimaat en de duurzaamheidsambities staan hoog op de agenda bij de wetgever maar het klimaat en het weer beïnvloeden uiteraard ook de landbouw en dus de beschikbaarheid van onze basisgrondstoffen en handelswaar. De extreme droogte van vorige zomer resulteerde in een significant mindere oogst wat meteen druk zetten op de prijzen. Zowel in de groente- als in de aardappelsector zorgde de tegenvallende oogst en de hoge kosten voor een stijging in de contractprijzen.

Voor Belgapom vielen deze contractaanpassingen samen met een uiterst succesvolle editie van Interpom waarbij we voor de eerst keer de kaap van de 20.000 bezoekers konden ronden. De contacten met deze bezoekers uit meer dan 50 landen gaven leden en exposanten de kans om op intense wijze ervaringen uit te wisselen. Het bijhouden van de situatie in onze buurlanden op wetgevend, sociaal en economisch gebied is trouwens een taak die de federaties meer en meer ter harte nemen. We merken dat er nood is bij de leden en dat het hen helpt in hun onderhandelingen met buitenlandse klanten en afnemers. Specifiek denken we aan Frankrijk met Egalim, maar ook de situatie in Nederland, Duitsland, het VK en Spanje volgen we op de voet.

ACHTERGROND: DE EUROPESE DUURZAAMHEIDSSTRATEGIE

De Green Deal-strategie, die de Europese Commissie in december 2019 heeft aangekondigd, presenteert een breder kader voor duurzame ontwikkeling in verschillende sectoren met als doel het bereiken van klimaatneutraliteit in 2050. De strategie omvat meerdere beleidsinitiatieven waaronder de **Boer-tot-Bord-strategie** (Farm2Fork, F2F) die in mei 2020 werd gelanceerd met specifieke doelstellingen en acties die tegen 2030 moeten worden uitgevoerd. Door duurzame landbouwpraktijken te bevorderen, voedselverspilling tegen te gaan en de voedingsnormen te verbeteren, streeft het initiatief naar een gezondere en duurzamere voedselomgeving. Op deze manier sluit het Farm2fork-initiatief aan bij de overkoepelende doelstellingen van de Green Deal-strategie, met name wat betreft de inzet voor emissiereductie, bescherming van biodiversiteit en verduurzaming van het voedselsysteem.

Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe volgen de ontwikkelingen in Europese wetgeving van nabij op en bepleiten een haalbare en realiseerbare uitrol van de verschillende initiatieven op nationaal niveau.

ONZE UITDAGINGEN

Verwacht wordt dat waterstress en klimaatverandering in de toekomst aanzienlijke gevolgen zal hebben voor de Belgische teelt van aardappelen, groenten en fruit. Welke effecten kunnen we verwachten?

- **Verminderde beschikbaarheid van water:** de frequentie en intensiteit van droogteperiodes in bepaalde regio's van West-Europa zal toenemen. Een verminderde beschikbaarheid van water kan ernstige gevolgen hebben voor bepaalde gewassen zoals droogtestress, opbrengstverliezen, groeibelemmering en verhoogd risico op misoogst. Waterschaarste zal ook leiden tot een grotere concurrentie voor water tussen verschillende afnemers (industrie, landbouw, huishoudens). Dit leidt tot strengere regelgeving inzake water(her-)gebruik.
- **Veranderingen in temperatuurregimes:** verschuivingen in temperaturen, met hogere temperaturen tijdens de groeiseizoenen. Hittestress leidt tot lagere opbrengsten, minder vruchtzetting en een slechte kwaliteit van het gewas, met name voor temperatuurgevoelige gewassen zoals spinazie.
- **Gewijzigde plaag- en ziektedynamieken:** klimaatsverandering brengt ook een wijziging in het voorkomen en de verspreiding van plantenplagen en -ziektes met zich mee. Warmere temperaturen en veranderende neerslagpatronen kunnen gunstiger omstandigheden creëren voor bepaalde ziekteverwekkers waardoor de plaagdruk toeneemt. Denk bijvoorbeeld aan de opmars van bepaalde insectenplagen, zoals ritnaalden. De strijd tegen plantenziektes wordt nog moeilijker doordat de Europese Commissie het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nog verder reduceert, zoals aangekondigd in de Sustainable use of pesticides regulation (SUR).
- **Veranderingen in fenologie:** klimaatverandering kan de timing van bloei en vruchtzetting van plantaardige gewassen verstoren. Verschuivingen in temperatuur- en neerslagpatronen zorgen ervoor dat insecten (bestuivers en natuurlijke vijanden) en planten niet meer op elkaar zijn afgestemd. Ook dit fenomeen kan resulteren in een verminderde opbrengst en/of kwaliteit van fruit en groenten.

Om de continuïteit van de plantaardige productie te kunnen blijven garanderen, dient de sector te beschikken over een gereedschapskist met voldoende effectieve maatregelen.

Daartoe behoren de ontwikkeling en toepassing van droogtetolerante rassen, slimme irrigatietechnieken, waterbesparende technologieën en de toepassing van duurzame landbouwpraktijken. Vanuit de plantaardige sector zijn we dan ook voorstander van een soepeler kader voor Nieuwe Genomische Technieken (NGTs, zoals CRISPR-CAS) en een versnelde ontwikkeling en goedkeuring van laag-risico alternatieven om planten te kunnen beschermen tegen plagen.

Volgens de Freshfel monitor valt nog een lange weg af te leggen om het door de WHO aanbevolen minimum verbruik van 400 gr AGF per dag te bereiken

CASE STUDY: PROMOTIE PLANTAARDIGE VOEDING

De aandacht voor duurzame voedselsystemen is erg groot, zowel internationaal als in Vlaanderen. In de context van de Europese F2F-strategie heeft de Vlaamse regering zich tot doel gesteld een sterk Vlaams voedselbeleid te ontwikkelen waarin plantaardige eiwitten een cruciale rol spelen (Vlaamse eiwitstrategie).

Aardappelen, groenten en fruit bieden tal van voordelen voor de menselijke gezondheid en zijn noodzakelijk voor het bereiken van een gezond en evenwichtig dieet. Onze producten spelen een essentiële rol in het realiseren van de doelstellingen van Green Deal, Farm2Fork, Fit for 55 en het Europese kankerbestrijdingsplan. Toch blijft de consumptie 10% onder het door de WHO aanbevolen minimum van 400 gram per dag. Gecoördineerde en breed gedragen acties om de consumptie te ondersteunen zijn een must. Van overheidswege worden in de loop van 2023 plannen uitgerold om verbruik van gezonde voeding aan te moedigen. Ontwikkelingen worden vanuit de federaties van nabij opgevolgd en waar mogelijk zullen zij hier een actieve rol in spelen. Vers en verwerkt AGF zijn complementair. Diepgevroren aardappel- en groenteproducten zijn het ganse jaar door beschikbaar aan eenzelfde (hoge) kwaliteit, en kunnen als convenience food een belangrijke rol spelen in het behalen van de dagelijkse aanbevolen consumptie van AGF. Onderzoek toonde aan dat diepvriesgroenten, die onmiddellijk ingevroren worden na oogst, evenveel vitamines en mineralen bevatten als verse groenten.

Opleidingen en seminars

Fvp house organiseert regelmatig opleidingen en seminars. In 2022 behaalde Fvp house opnieuw het “Qfor Clientscan” label na een succesvolle audit. Deze certificatie is een kwaliteitsgarantie voor de opleidingsactiviteiten vanuit Fvp house en is drie jaar geldig.

De Fvp house opleidingen zijn daarnaast ook erkend voor de kmo-portefeuille. Voor bedrijven uit de verwerkende industrie werkt Fvp house samen met Alimento.

In **maart 2022** organiseerden we een online-seminarie rond **Product Environmental Footprint (PEF) en duurzaamheidslabelling** in samenwerking met de Europese federatie Freshfel, het bedrijf Glimpact en onderzoeksinstituut AZTI (EnviroScore). PEF wordt door de Europese Commissie voorgesteld als de methode om in de toekomst de milieuoetadruk van producten te bepalen om geïnformeerde keuzes te maken (bv. eco- en planet-score).

In **oktober 2022** organiseerde Fvp house een dagopleiding **Food Defense (FSMA Food Adulteration)** in samenwerking met Eva Moens Consult.

Fresh Trade Belgium organiseerde **gespreid over het jaar** viermaal een halvedagopleiding **productkennis** in samenwerking met Normec Foodcare en Bel'Orta over de thema's roodfruit, citrus, glasgroenten en vollegrondsgroenten.

Onderzoek

Vegebe, Belgacom en Fresh Trade Belgium zijn partner en actief lid van de stuur-/begeleidingsgroep van onderzoeksprojecten, gaande van milieu- en voedselveiligheidsissues tot de ontwikkeling van landbouwinnovaties, in samenwerking met diverse kennisinstellingen, vzw's en bedrijven. Hieronder worden alle projecten kort beschreven onder de thema's "Landbouw" en "Milieu & processing".

PROJECTEN: LANDBOUW

1

KDT-KAARTEN (CO-FINANCIERING VEGEBE, UITVOERING KDT)

Deze advieskaarten geven per groentesoort een gestructureerd overzicht van de erkende gewasbeschermingsmiddelen met de bijhorende dosis, goede agrarische praktijk en maximale residulimieten. Ook andere parameters zoals veiligheid voor biologische bestrijders en resistentieklassen worden vermeld in de advieskaarten. De snel wijzigende wetgeving op vlak van gewasbescherming zorgt er voor dat deze publicaties zeer snel achterhaald zijn. Daarom wordt op regelmatige tijdstippen een update opgemaakt en verspreid onder de gebruikers via de website van Vegebe.

Looptijd: doorlopend

2

KNOLCYPHERUS (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING INAGRO)

Het VLAIO LA-project "Geïntegreerde aanpak van knolcypheus" werd eind 2020 goedgekeurd. Dat project biedt ons de mogelijkheid om meer diepgaand onderzoek uit te voeren naar dit woekeronkruid. Voor dit project zochten we samen met de andere projectpartners een veertigtal praktijkpercelen in Vlaanderen. Daar willen we het effect op de voorraad knollen in de bodem van diverse bestrijdingsstrategieën die de landbouwer toepast nauwgezet opvolgen in de tijd.

Looptijd: eind 2020– eind 2024

3

ONKRUIDBESTRIJDING 2.0 (CO-FINANCIERING VEGEBE, UITVOERING INAGRO)

Omdat steeds meer chemische onkruidbestrijdingsmiddelen uit de markt verdwijnen wordt het zeer moeilijk om de teelten onkruidvrij te houden. Er zijn echter al alternatieven op de markt om een mechanische onkruidbestrijding uit te voeren maar deze zijn nog onvoldoende gekend.

In zes teelten (wortelen, witloof, knolselder, suikerbiet, chicorei en maïs) wordt onderzocht in welke mate een gedeeltelijke of mechanische onkruidbestrijding mogelijk is om een chemische onkruidbestrijding geheel of gedeeltelijk te vervangen. Aan de hand van praktijkproeven werden gedurende het eerste jaar een aantal testen opgezet en vergeleken met een klassieke onkruidbestrijding. In het tweede jaar werden de meest belovende proeven herhaald en gecombineerd met een demomoment.

Looptijd: februari 2020- februari 2022

4 IRRIGATIE 2.0 (CO-FINANCIERING VEGEBE EN BELGAPOM, UITVOERING INAGRO)

Water beschikbaar hebben en het beschikbare water doordacht inzetten, is steeds meer een prioriteit voor land- en tuinbouwers. Waterbehoefte van teelten en het aanbod van alternatieve waterbronnen werden in een gebruiksvriendelijk en vrij toegankelijk online-platform gevisualiseerd: <https://waterradar.be/map#/map>

Looptijd: oktober 2018 – september 2022

5 KLIMREK (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING ILVO)

Klimrek is een VLAIO-landbouwtraject dat opgestart is in september 2019. In dit project werken ILVO, Boerenbond en VITO vier jaar lang samen aan een klimaattraject voor melkveehouders, varkenshouders en akkerbouwers met aardappelen in het teeltplan. Hiervoor gaat een klimaatconsulent “de boer op” met een gerichte klimaatscan en klimaatkoers om de landbouwers te ondersteunen bij het overstappen naar een meer klimaatvriendelijke en klimaatrobuuste bedrijfsvoering waarbij het gemak voor de landbouwer en de economische haalbaarheid ook in rekening worden gebracht.

Looptijd: september 2019 – eind 2023

6 BEHEERSING VAN PLANTENPARASITAIRE NEMATODEN MET GROENBEDEKKERS IN DE OPENLUCHT GROENTEN (CO-FINANCIERING VEGEBE, UITVOERING ILVO)

De in het project opgenomen doelstellingen sluiten nauw aan bij de noden van onze leden en de betrokken groentetelers.

Nematoden vormen immers een belangrijke bedreiging voor vollegrondsgroenten en kunnen leiden tot aanzienlijke economische verliezen. Bepaling van schadedrempels voor nematoden bij de belangrijkste groenten alsook de uitwerking van beheersingsmaatregelen via het gericht inzetten van groenbedekkers kunnen leiden tot vernieuwingen in teeltsystemen en -rotaties.

Looptijd: februari 2018 – februari 2022

7 IRRICOLI (CO-FINANCIERING VEGEBE EN BELGAPOM, UITVOERING VEG-I-TEC UGENT, INAGRO)

Het project Irricoli evalueert het gebruik van gezuiverd huishoudelijk afvalwater (Aquafin) voor de irrigatie van vollegrondsgroenten en aardappelen in tijden van droogte. Tijdens het project zullen drie pilotlocaties begeleid worden. Het project is een samenwerking tussen UGent / Veg-i-tec, Vlakwa, INAGRO en Flanders'FOOD. Vegebe voorziet een aantal taken in onderaanneming voor dit project.

Looptijd: februari 2022 – februari 2026

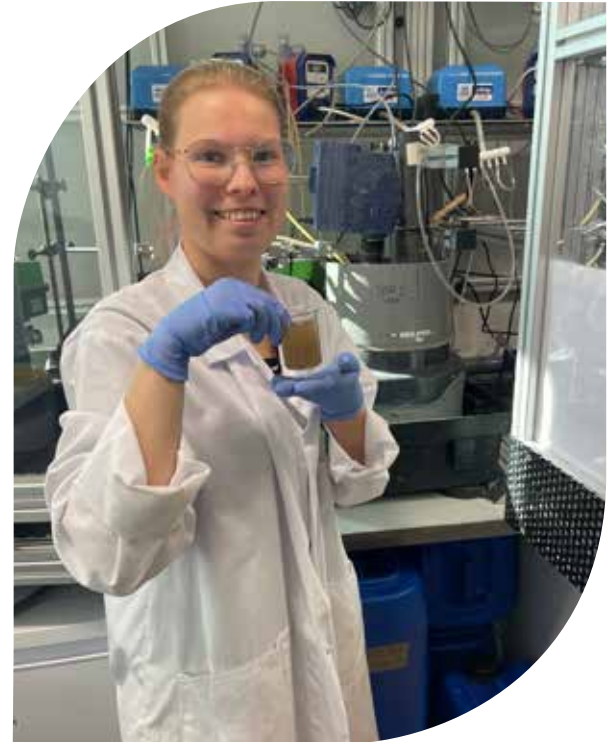
PROJECTEN: MILIEU & PROCESSING

1

BIOPOM (CO-FINANCIERING VEGERBE EN BELGAPOM, UITVOERING UNIVERSITEIT ANTWERPEN)

Het BioPOM-project beoogt de toepassing van biologische fosfaatverwijdering (EBPR – enhanced biological phosphorus removal) uit het afvalwater van de aardappelverwerkende industrie als wapen tegen de gevolgen van de klimaatverandering zoals waterschaarste tijdens droge periodes. Dankzij biologische fosfaatverwijdering gebruiken de ondernemingen niet alleen minder chemicaliën, maar verlaagt ook de zoutlast in het lozingswater dat dan kan ingezet worden als alternatieve waterbron voor irrigatie en/of hergebruik.

Looptijd: 1 december 2021-1 december 2023

2

SUCR'EAU (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING VEGITEC - UGENT)

Het project is een samenwerking tussen Flanders'FOOD, UGent, watercircle.be en Belgapom en concentreert zich op het hergebruik van water en het valoriseren van nevenstromen gedurende het blancheerproces in de aardappelverwerking.

Looptijd: 1 juni 2019 – februari 2023

3

ECO3 (CO-FINANCIERING VEGERBE EN BELGAPOM, UITVOERING VEG-I-TEC - UGENT)

Dit project is een vervolgstudie van het WAMIPP-project waarbij geconcludeerd werd dat er een mogelijke aanwezigheid is van gewasbeschermingsmiddelen in het effluent van de groente- en aardappelverwerkende industrie na lozing.

Het Eco3-project heeft als doel kennis te verzamelen over de aanwezigheid van pesticiden en mogelijke behandelingstechnieken om deze eruit te halen (bv. ozonisatie, actieve kool, combinaties van beiden).

Looptijd: oktober 2022 - september 2022

4 RESTAARDE CIRCULAIR (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING UGENT)

Doelstelling van het project is om de optimale verhittingscondities te bepalen om onder meer quarantainemechanismen en nematoden af te doden in restaarde en vervolgens een toepassing te creëren op industriële schaal. Intussen heeft men een schroefstelsel uitgewerkt waarbij de aarde wordt verhit tot min. 70 graden Celsius en werd een demomachine opgesteld. De deelnemende bedrijven moeten ook haalbaarheidsstudies opzetten.

Looptijd: 1 januari 2020 – eind 2022

5 VEGGIECHAIN (UITVOERING KULEUVEN, VEG-I-TEC - UGENT)

Dit project heeft als doel het evalueren van nutritionele en functionele parameters in de verwerkingsketen van groenten, met cases voor spruiten en prei. Veggiechain is een collectief, fundamenteel onderzoeksproject (type cSBO) met als doel meer kennis op te bouwen over de veranderingen in nutritionele en sensorische eigenschappen tijdens de verschillende processtappen in de groenteverwerkende keten. De uitvoering is in handen van de UGent, KULeuven, ILVO, VIVES en Flanders'FOOD coördineert het project.

Looptijd: september 2020- augustus 2024

6 MILIEUKWALITEITSNORMEN (MKN-PROJECT, UITVOERING WITTEVEEN+BOS)

In opdracht van Vegebe en Belgapom voert Witteveen+bos een risico-evaluatie uit van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in het geloosde afvalwater van de aardappel- en groenteverwerkende industrie.

Looptijd: juni 2021 - juni 2022

KU LEUVEN

ILVO

Beurzen

FRUIT LOGISTICA 2022

Het voltallige team van Fvp house bezocht Fruit Logistica in Berlijn waar naar jaarlijkse gewoonte heel wat ledenbedrijven vanuit Fresh Trade Belgium en Belgapom als exposant aanwezig waren via Vlam. In 2022 waren er 2000 exposanten uit 87 landen aanwezig en zo'n 40.000 kopers en vakbezoekers.

INTERPOM 2022: TOPEDITIE MET EEN RECORDOPKOMST

De editie 2022 gaat de geschiedenis in als een topeditie met een recordaantal bezoekers, nl. 20254 over de drie beursdagen. Deze enorme opkomst toont aan dat Interpom over de jaren heen een sterke internationale community is geworden met meer dan 30% bezoekers uit het buitenland. De beurs zette sterk in op innovatie, kennisdeling en de transitie richting duurzaamheid met als centraal thema van de beurs "Towards healthy growth". Tijdens de beursdagen vonden doorlopend seminars plaats met verschillende experts en wetenschappers. Alle sessies werden gelivestreamd en achteraf ter beschikking gesteld via de website: www.interpom.be.

Duurzame aanvoerketens

A close-up photograph of a woman harvesting lemons from a tree. She is using red-handled pruning shears to cut a branch. The lemons are bright yellow and ripe. The woman is smiling and looking towards the camera. The background is filled with green leaves and more lemons on the tree.

Het nieuwe project rond Duurzame
aanvoerketens beoogt sectorale
kennisopbouw via een lerend netwerk

In 2022 diende Fvp house diende samen met MVO-experte Anouk Van De Meulebroecke (Sliding Doors) een nieuw project in rond “due diligence” en verduurzaming van de aanvoerketens in de AGF-sector bij het Federaal Instituut voor Duurzaam Ondernemen (FIDO).

Dit nieuw project biedt bedrijven de kans om concrete invulling te geven aan de vereisten van de **Europese Corporate Sustainability Due Diligence**-richtlijn. De richtlijn focust op verduurzaming van de aanvoerketen met bijhorende beheersing van risico's voor mens en milieu. Dit blijft zeker niet beperkt tot invoer uit verre landen. Ook bedrijven die Europees of lokaal werken moeten hiermee aan de slag (o.a. op gebied van onderaanneming). De richtlijn stelt verplichtingen voorop voor de grote ondernemingen met cascade-effect voor hun leveranciers / kmo's. Private lastenboeken en audits anticiperen hier nu reeds op maar dekken in regel niet alles. Het project helpt dan zowel om invulling te geven aan deze standaarden als om te voldoen aan de wettelijke vereisten.

In januari 2023 ontvingen we het positieve nieuws dat we hiermee van start konden gaan!

De doelstellingen binnen het nieuwe project zijn o.a.

- meer inzicht krijgen in de agrovoedingsketen
- risico's identificeren (zowel voor mens als milieu) en begrijpen waar die in de agrovoedingsketen kunnen voorkomen
- risico's prioriteren (o.a. op basis van impact, ernst en waarschijnlijkheid)
- kennis vergaren over mogelijke maatregelen om deze risico's te vermijden of verminderen
- de invloedssfeer definiëren
- maatregelen toepassen (pilotprojecten) binnen de invloedssfeer, integreren in procedures en evalueren
- de kennis verspreiden en aanbevelingen formuleren (communicatie).

Tijdens vorige duurzaamheidsprojecten werkten we o.a. aan:

- een MVO-sectorpaspoort als hulpmiddel voor bedrijven om zelf aan de slag te gaan met duurzaamheidsverslaggeving (2013-2015)
- verfijning en verdere alignering van deze paspoorten met de Sustainable Development Goals (SDGs) (2017-2019)
- met het project “Sustatool” (2018-2021) kregen we Vlaamse steun om verder te investeren in duurzaamheidsverslaggeving en individuele begeleiding van bedrijven.

Het nieuwe project beoogt sectorale kennisopbouw via een lerend netwerk (risicoanalyse aanvoerketen, eigen impact op eventuele risico's en hoe hier acties aan te koppelen, het integreren van “due diligence” in het bedrijfsbeleid) waarbij aan een 10-tal bedrijven ook de kans wordt gegeven om op te treden als pilootbedrijf met daaraan gekoppeld een aantal uur consultancy gefinancierd vanuit het project.

In het kader van dit project zullen wij samen met geïnteresseerde bedrijven vijf workshops inplannen in 2023.

Contact

Fvp house vzw
Guldensporenpark 120, 9820 Merelbeke
Tel + 32(0)9 339 12 52

www.fvphouse.be

